

våben ville være rede til at indgå på de omhandlede forpligtelser.

Fredelig udnyttelse af verdensrummet.

(Dagsordenens punkt 21).

Efter at nedrustningsdebattens første del var tilendebragt, besluttede 1. komité at behandle punkt 21: Rapport fra udvalget om fredelig udnyttelse af verdensrummet. Øststaterne ønskede Korea-spørgsmålet behandlet først, men blev nedstemt.

Generalforsamlingen nedsatte i 1959 et udvalg på 24 medlemmer vedrørende fredelig udnyttelse af verdensrummet. Dets opgave var at fremsætte forslag til et samarbejde på dette område under FN's auspicer. Samtidig besluttede generalforsamlingen at indkalde en international videnskabelig konference i 1960 eller 1961, idet det var tanken, at sagkyndige skulle udveksle erfaringer om dette samarbejdes muligheder.

De 24 medlemsstater var: Albanien, Argentina, Australien, Østrig, Belgien, Brasilien, Bulgarien, Canada, Tjecoslovakiet, Frankrig, Ungarn, Indien, Iran, Italien, Japan, Libanon, Mexico, Polen, Rumænien, Sverige, Sovjetunionen, Den forenede arabiske Republik, Storbritannien og De Forenede Stater.

Udvalget holdt sit første møde den 27. november 1961, og dette resulterede i en beretning til generalforsamlingen.

Resolutioner.

Da spørgsmålet kom på 1. komité's dagsorden, forelå der et af Australien, Canada, Italien og De Forenede Stater udarbejdet resolutionsudkast med principielle udtalelser og fastlæggelse af reglerne for det videnskabelige samarbejde. Komiteens medlemstal foresloges udvidet med to lande, Nigeria og Chad. Endvidere foresloges det, at udvalget skulle holde nyt møde i begyndelsen af 1962.

Da samarbejdet kun ville få praktisk betydning, såfremt der var enighed mellem øst og vest, og da debatten om resolutionsforslaget viste, at dette ikke var tilfældet, besluttede komiteen efter indisk og peruviske forslag at udsætte behandlingen af

resolutionen for at give de tre vestlige stormagter og Sovjetunionen tid til om muligt at blive enige om en ændret tekst.

Efter at disse magter havde forhandlet, forelagdes der på alle 24 komitémedlemmers vegne et revideret resolutionsforslag, som den 11. december enstemmigt vedtoges af komiteen og den 20. december af plenarforsamlingen.

Resolutionens titel er „Internationalt samarbejde om den fredelige udnyttelse af det ydre rum“, og den falder i fem afsnit.

I afsnit A opfordres udvalget til at undersøge de juridiske problemer ved udnyttelsen af verdensrummet, og som retningslinje anbefales følgende to principper (a) folkeretten og FN-pagten finder anvendelse på verdensrummet og himmellegemer, (b) rummet og himmellegemerne kan udforskes og bruges af alle stater i overensstemmelse med folkeretten og kan ikke nationalt tilegnes.

I afsnit B anmodes staterne om at give rumudvalget underretning, hvis de opsender genstande i kredsløb om jorden eller ud i rummet og generalsekretæren anmodes om at oprette et registreringssystem for disse opsendelser. Endvidere opfordres udvalget til at sørge for udveksling af de oplysninger, som regeringerne frivilligt giver.

I afsnit C anbefales det medlemsstaterne og den meteorologiske verdensorganisation i lyset af udviklingen i rumforskningen at undersøge foranstaltninger til en forbedret vejrtjeneste og større kendskab til atmosfæriske tilstande.

I afsnit D opfordres der til samarbejde med FN-særorganisationer og de tekniske bistandsprogrammer om forberedelse af et kommunikationssystem ved hjælp af opsendte satelliter på verdenomspændende basis og uden diskrimination mod noget land.

I afsnit E beslutter generalforsamlingen at udvide medlemstallet i rumudvalget med 4 lande, Chad, Mongoliet, Marokko og Sierra Leone.

Det reviderede forslag adskilte sig i hovedsagen fra den af de fire lande udarbejdede tekst på følgende punkter:

De fleste af de opgaver, som i det første udkast var foreslået udført af FN's generalsekretær, er i det vedtagne forslag i stedet pålagt enten rumudvalget eller vedkommende særorganisation (verdens-meteorolo-